

ROMANIA
REGIUNEA DE DEZVOLTARE „CENTRU”
COMITETUL REGIONAL PENTRU EVALUARE STRATEGICĂ ȘI CORELARE

HOTĂRÂRE

privind aprobarea procesului verbal al ședinței CRESC Centru din data de 28 martie 2012

Comitetul Regional pentru Evaluare Strategică și Corelare “CENTRU”, întrunit în ședință ordinară în data de 12.12.2012;

Luând în considerare procesul verbal al ședinței CRESC Centru din data de 28 martie 2012 și supus spre aprobare în cadrul ședinței din 12.12.2012;

În temeiul art. 11, alin. 1 din Regulamentul propriu de organizare și funcționare,

HOTĂRĂȘTE:

Articol unic: Aprobă procesul verbal al ședinței CRESC Centru din data de 28 martie 2012, conform anexei 1 parte integrantă din prezenta hotărâre.

p. PREȘEDINTE,
HENNING LÁSZLÓ-JÁNOS
Vicepreședinte Consiliul Județean Covasna

Alba Iulia, 12.12.2012
Nr. 3

ANEXA 2.5.8

APROBAT,
Președinte CRESC CENTRU
EDITA EMÖKE LOKODI

PROCES VERBAL
privind reuniunea de lucru a membrilor Comitetului Regional de Evaluare
Strategică și Corelare Centru
28 martie 2012

În data de 28 martie 2012 a avut loc la Tîrgu Mureș în județul Mureș, întâlnirea de lucru a Comitetului Regional pentru Evaluare Strategică și Corelare Centru.

La această întâlnire au fost prezenți un număr de 14 membri și supleanți desemnați în CRESC Centru.

Membrii Comitetului Regional de Evaluare Strategică și Corelare Centru prezenți la această reuniune au fost:

1. Ion Dumitrel, Președintele Consiliului Județean Alba, reprezentat de doamna Marilena Moga
2. Mircea Hava, Primarul Municipiului Alba Iulia, reprezentat de doamna Livia Istrate
3. Dragoș David, Primăria Brașov, reprezentat de domnul Mihail Veștea
4. Tamás Sándor, Președinte Consiliul Județean Covasna, reprezentat de domnul Ritti Raul Oliver
5. Antal Arpad, Primarul Municipiului Sfântu Gheorghe
6. Bunta Levente, Primarul Municipiului Odorheiu Secuiesc, reprezentat de doamna Dobai Pataky Virag
7. Edita Eموke Lokodi, Președintele Consiliului Județean Mureș
8. Csegzi Sandor, Primăria Municipiului Tg. Mureș
9. Zsuzsanna Szabo, Universitatea Petru Maior Tg. Mureș
10. Hajdu Zoltan, Asociația Focus Eco Center
11. Martin Bottesch, Președintele Consiliului Județean Sibiu
12. Klaus Werner Iohannis, Primar Municipiului Sibiu, reprezentat de doamna Ofelia Halmaghi

Înlocuitorii desemnați a face parte din Comitetul Regional de Evaluare Strategică și Corelare Centru prezenți la această reuniune au fost:

1. Nicolae Săcuiu, Consiliul Județean Brașov
2. Ritti Raul Oliver, Asociația Inginerilor Constructori Covasna

Participanți având rol de observator în cadrul ședinței au fost:

1. Cristian Baco, Consilier Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, Unitatea Teritorială Alba Iulia

Teme discutate:

Ședința CRESC Centru s-a desfășurat după următoarea agendă:

1. Aprobarea Procesului Verbal al ședinței CRESC CENTRU din data de 07.12.2011
2. Adoptarea Raportului de activitate CRESC Centru pe anul 2011

3. Analiză privind stadiul implementării Programului Operațional Regional 2007-2013 la nivelul Regiunii Centru
4. Informare privind concluziile proiectului „Evaluarea capacității administrative a regiunilor în domeniul dezvoltării regionale”
5. Corelarea proiectelor finanțate / finanțabile la nivelul Regiunii Centru din fonduri publice.

Ședința a fost condusă de doamna Edita Eموke Lokodi, Președintele Consiliului Județean Mureș și președintele CRESC Centru.

Doamna Președinte Edita Eموke Lokodi a deschis ședința CRESC Centru și a trecut la primul punct de pe agendă, aprobarea Procesului Verbal al ședinței CRESC CENTRU din data de 07.12.2011, menționându-se că acesta a fost transmis pe email tuturor membrilor CRESC. S-au întrebat cei prezenți dacă au de completat ceva referitor la acesta. Nu a existat niciun comentariu. **Procesul Verbal a fost supus la vot și a fost aprobat în unanimitate.**

Doamna Edita Eموke Lokodi a trecut la punctul 2 din agendă – Adoptarea Raportului de activitate CRESC Centru pe anul 2011. Raportul a fost prezentat de doamna Maria Ivan, director Organism Intermediar în cadrul ADR Centru

Doamna Maria Ivan, Director Organism Intermediar ADR Centru a prezentat Raportul de activitate al CRESC Centru pe anul 2011. S-a menționat că în conformitate cu art. 14, lit. g) din Anexa 1 la HG 1383/2008, secretariatul CRESC redactează rapoartele anuale de activitate ale CRESC pe care îl supune adoptării de către membrii CRESC Centru, iar ulterior avizării Consiliului pentru dezvoltare regională. În cursul anului 2011 au avut loc 3 reuniuni ale CRESC Centru. În urma celor 3 reuniuni ale Comitetului Regional pentru Evaluare Strategică și Corelare Centru din anul 2011, au fost adoptate 4 hotărâri cu privire la aprobarea proceselor verbale ale CRESC Centru, precum și aprobarea raportului privind activitatea CRESC Centru în cursul anului 2010. De asemenea, în cadrul acestor reuniuni s-au discutat aspecte privind stadiul implementării Programului Operațional Regional la nivelul Regiunii Centru și corelarea proiectelor finanțate / finanțabile prin POR cu cele finanțate / finanțabile prin celelalte programe operaționale sau alte fonduri la nivelul Regiunii Centru.

Doamna Edita Eموke Lokodi a întrebat dacă nu sunt intervenții sau întrebări și ulterior a supus aprobării **Raportul de activitate al CRESC Centru pe anul 2011. Acesta a fost aprobat în unanimitate.** Se trece la punctul 3 din agendă – Analiză privind stadiul implementării Programului Operațional Regional 2007-2013 la nivelul Regiunii Centru. Prezentarea a fost realizată tot de doamna Maria Ivan, director Organism Intermediar în cadrul ADR Centru.

Doamna Maria Ivan, Director Organism Intermediar ADR Centru a prezentat stadiul implementării Programului Operațional Regional la nivelul Regiunii Centru la 16.03.2012. Până la data de 16 martie a.c. au fost depuse un număr de 1081 de proiecte având o valoare totală a sumei solicitate de 1.115,43 milioane euro. Dintre acestea, pentru 318 proiecte au fost încheiate contracte de finanțare având o valoare totală a sumei solicitate de 370,61 milioane euro; 65 de proiecte sunt în fază precontractuală cu o valoare a sumei solicitate de 64,94 mil. euro; 125 de proiecte se află în lista de rezervă; 18 proiecte sunt în diferite faze ale procesului de evaluare și selecție, iar 488 de proiecte au fost respinse. După cum vedeți în ultima coloană aferentă bugetului rămas disponibil, mai sunt sume disponibile doar pe Axa prioritară 1, la polii de dezvoltare urbană, în special la Sibiu care mai trebuie să depună 2 proiecte în cadrul acestui an. În ce privește implementarea proiectelor contractate, din cele 318 de proiecte contractate, 101 proiecte au fost finalizate până în prezent și 25 de proiecte au fost reziliate (24 pe DMI 4.3 și 1 pe DMI 5.2). De asemenea pentru cele 318 de proiecte contractate s-au rambursat cheltuieli în valoare de 115,35 mil. euro, reprezentând un grad de absorbție la nivel regional, luând în calcul sumele alocate prin FEDR și bugetul de stat și prefinanțarea dedusă, de 26,19%.

În continuare s-a trecut la o prezentare a stadiului proiectelor depuse pe fiecare domeniu major de intervenție în parte, prezentare care a inclus: numărul proiectelor depuse, a celor contractate, a celor aflate în fază precontractuală sau în evaluare, a sumelor plătite, indicatorii ce se vor realiza și eventualele probleme întâlnite, precum și fotografiile de la proiectele finalizate.

Printre principalele probleme întâlnite în implementarea POR menționăm: nereguli și probleme întâlnite în realizarea procedurilor de achiziție publică care au determinat realizarea de corecții financiare la contractele de finanțare; modificarea legislației în ce privește achizițiile publice și asigurarea prefinanțării pentru proiecte, fapt ce a determinat întârzieri în implementarea proiectelor, dar și întârzieri sau blocaje în asigurarea resurselor financiare pentru realizarea proiectelor; de asemenea, mai sunt probleme în ce privește calitatea documentațiilor tehnice etc.. Pentru soluționarea acestor probleme și preîntâmpinarea apariției altor probleme, ADR Centru a informat AMPOR asupra problemelor apărute, a publicat pe pagina de internet și a informat beneficiarii despre instrucțiunile emise de AMPOR și alte aspecte legate de implementarea proiectelor, a organizat întâlniri și seminarii de informare cu beneficiarii de proiecte pentru discutarea aspectelor de implementare și a problemelor întâlnite. Vă mulțumesc pentru atenție și dacă sunt întrebări suplimentare vă stau la dispoziție.

Doamna Edita Eموke Lokodi - Vă mulțumim pentru informare. Dacă eventual sunt întrebări? Dacă nu sunt intervenții să trecem la următorul punct de pe agendă - Informare privind concluziile proiectului „Evaluarea capacității administrative a regiunilor în domeniul dezvoltării regionale”. Prezentarea va fi asigurată de doamna Adriana Mureșan.

Doamna Adriana Mureșan, Director Programare și Relații Publice în cadrul ADR Centru a prezentat acest punct. Vă menționez că raportul complet a fost transmis membrilor CRESC în cursul lunii ianuarie 2012 și este inclus și pe pagina de internet – www.regio.adrcentru.ro la secțiunea prezentare a POR 2007-2013. Acest proiect s-a derulat în cursul anului 2011, iar studiul a fost realizat de un consorțiu internațional și a trebuit să răspundă la 3 întrebări: care este impactul cadrului legislativ și instituțional asupra procesului de dezvoltare regională, în ce măsură regiunile au capacitatea de a realiza și gestiona implementarea unor strategii și programe de dezvoltare regională și în ce măsură au capacitatea de a asigura identificarea, prioritizarea, promovarea și gestionarea unor proiecte sustenabile și cu impact regional. Metodologia utilizată în realizarea studiului a vizat analiza legislației și a documentelor existente, aplicarea de chestionare și realizarea de interviuri cu actorii implicați în proces și analiza unor modele și structuri din statele membre.

Ca și principale constatări ale studiului avem: în ceea ce privește cadrul instituțional din România acesta a creat bazele adecvate pentru o abordare centralizată, de sus în jos a procesului de dezvoltare regională, abordare adecvată în etapele de început și care trebuie dezvoltată către o abordare mai descentralizată care să țină seama de nevoile regiunilor. Referitor la capacitatea regiunilor de a realiza și gestiona implementarea unor strategii și programe de dezvoltare se afirmă că există o capacitate potențială la nivel regional în acest sens, capacitate care poate fi dezvoltată dacă sunt înlăturate elementele deficitare identificate. Printre acestea enumerăm: neexistența de alocări financiare directe pentru implementarea PDR-urilor, responsabilitatea realizării planurilor de dezvoltare regională nu este alocată clar reprezentanților autorităților locale, calitatea documentelor de planificare este ridicată dar încă insuficientă în ce privește stabilirea de obiective și sistemul de monitorizare și implementare a acestora, parteneriatele regionale sunt dezvoltate pe partea de elaborare a documentelor de planificare, dar în ce privește implementarea acestora parteneriatul regional este prea puțin vizibil, lipsa unei viziuni sau strategii comune. Pe partea de identificare, prioritizare, promovare și gestionare de proiecte sustenabile cu impact regional, activitatea regiunilor, până în prezent, a fost dominată de proiecte cu caracter local, ponderea proiectelor de anvergură regională fiind încă redusă.

Ca urmare a acestor constatări echipa de evaluatori a concluzionat că activitatea în domeniul dezvoltării regionale, în afara programelor operaționale, ar trebui să fie conturată în jurul următoarelor elemente: la nivel național să se elaboreze și monitorizeze strategii naționale în domeniul dezvoltării regionale și să se elaboreze un POR național care ar fi justificat în continuare de existența unor obiective și priorități care trebuie gestionate la nivel național; la nivel regional să se elaboreze și monitorizeze strategii și programe de dezvoltare a regiunii și să se elaboreze planuri operaționale sau axe operaționale dedicate regiunilor în cadrul unui POR național, care în

seama de strategia regiunii în domeniu, de strategia și politicile naționale, respectiv de Cadrul Strategic Comun al UE în domeniul coeziunii sociale și economice. Acest plan operațional la nivel de regiune ar reprezenta modalitatea (unică de altfel) de implementare a strategiei de dezvoltare a regiunii. În lipsa unor astfel de planuri operaționale la nivel de regiune, PDR nu și mai au sensul. De asemenea la nivel regional ar trebui responsabilizați toți factorii implicați în planificarea, coordonarea strategică regională și monitorizarea planurilor regionale.

Ca și recomandări, studiul include următoarele propuneri: elaborarea de către MDRT în colaborare cu ADR-urile a unui Ghid metodologic detaliat privind procesul de planificare al dezvoltării regionale și standarde de calitate ale planurilor de dezvoltare regională; promovarea de către ADR-uri a unor sesiuni de instruire în domeniul planificării strategice a dezvoltării regionale; alocarea clară, în conformitate cu arhitectura unui eventual nou cadru instituțional al dezvoltării regionale, a responsabilității privind realizarea obiectivelor planurilor de dezvoltare regională; promovarea de către ADR a conceptului privind monitorizarea și evaluarea planurilor de dezvoltare regională și a celui de proiecte de interes regional; organizarea de sesiuni de instruire privind managementul de proiect.

Vă mulțumesc. Dacă aveți întrebări.

Doamna Edita Eموke Lokodi - Vă mulțumim pentru informare. Dacă sunt întrebări? Dacă nu sunt intervenții să trecem la următorul punct de pe agendă - Corelarea proiectelor finanțate sau finanțabile din surse publice la nivelul Regiunii Centru. Prezintă din nou doamna Adriana Mureșan.

Doamna Adriana Mureșan, Director Programare și Relații Publice în cadrul ADR Centru a prezentat acest punct. Corelarea este funcția care a rămas în atribuțiile CRESC. Ca de fiecare dată, voi prezenta situația proiectelor contractate și/sau care vor intra la finanțare pe fiecare dintre programele operaționale. Situația prezentată este la data de 31 decembrie 2011.

În ce privește POS Transport, acesta cuprindea la data de 31.12.2011 un număr de 14 proiecte care vizau lucrări și în Regiunea Centru, cu o valoare totală de 13218,68 mil. lei. Din cele 14 proiecte, 5 proiecte vizau sectorul rutier și aveau ca scop construcția autostrăzii Orăștie – Sibiu, pregătirea documentațiilor pentru realizarea unor variante de ocolire a unor orașe din Regiunea Centru și modernizarea infrastructurii pe DN1. 8 proiecte vizează sectorul feroviar și au ca scop reabilitarea căii ferate pe tronsoanele Sighișoara – Coșlariu, Coșlariu – Simeria, reabilitarea unor stații de cale ferată și modernizarea instalațiilor. 1 proiect vizează transportul aerian și se referă la extinderea pistei de decolare - aterizare a Aeroportului Tg. Mureș.

Vorbind despre POS Mediu, la nivelul Regiunii Centru, până la data de 31 decembrie 2011 aveam 40 de proiecte, în pregătire, în evaluare sau în implementare cu o valoare de 4962,33 mil. lei. 7 dintre acestea sunt pe Axa prioritară 1, privind extinderea și modernizarea sistemelor de gestionare a apelor uzate având o valoare totală de 3,12 miliarde lei, 7 sunt pe Axa prioritară 2, privind gestionarea deșeurilor cu o valoare totală de 1,67 miliarde lei, 25 proiecte sunt pe Axa prioritară 4, privind implementarea sistemelor adecvate de management a zonelor pentru protecția naturii cu o valoare totală de 163,06 mil. lei și 1 proiect este pe Axa prioritară 5, privind implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele expuse la risc în valoare de 6,22 mil. lei.

În ceea ce privește POS CCE, la nivelul Regiunii Centru au fost contractate 385 de proiecte având o valoare totală de 1756,25 mil. lei. Pentru POS DRU, la nivelul Regiunii Centru, la data de 31.12.2011 erau contractate 146 proiecte, cu o valoare totală de 447,20 milioane lei.

Pe PNDR, la 31.12.2011, existau 7405 de proiecte contractate și aprobate pentru finanțare, inclusiv cu plățile directe către fermieri pe diferite axe. Situația este detaliată pe fiecare măsură a PNDR în materialele de ședință, dar subliniez că valoarea totală publică – sumele atrase – este de peste 506 milioane euro.

În ce privește PO Pescuiț, avem 6 proiecte contractate cu o valoare totală de 37,5 mil. lei care vizează dezvoltarea unor ferme piscicole sau fabrici de procesare a cărnii de pește. Este vorba despre proiecte ale unor societăți comerciale din județele Brașov și Sibiu.

În fine, referitor la PO DCA, până la 31.12.2011, de la nivelul Regiunii Centru s-au contractat 42 de proiecte în valoare de aproape 26 milioane lei.

Pe programele de cooperare teritorială – ce fac parte din Obiectivul 3 al Uniunii Europene – avem la nivelul Regiunii Centru 32 de proiecte contractate cu o valoare de 9,90 mil. euro.

Situația referitoare la POR a fost expusă anterior. Vreau doar să subliniez că în situația prezentată în acest material este la data de 31.12.2011 pentru a putea fi corelată cu celelalte programe. În ce privește domeniul major de intervenție 5.3 al POR, la data de 31.12.2011 erau contractate la nivelul Regiunii Centru un număr de 58 de proiecte în valoare totală de peste 52 mil. lei.

În total, la data de 31.12.2011, la nivelul Regiunii Centru prin toate programele operaționale și de cooperare erau contractate 8409 proiecte cu o valoare totală de 3097,33 milioane euro. Vă mulțumesc pentru atenție și vă stau la dispoziție dacă aveți întrebări asupra informațiilor prezentate.

Doamna Edita Eموke Lokodi - Mulțumim pentru prezentare. Dacă sunt întrebări sau comentarii asupra materialului prezentat? Dacă nu sunt, mulțumim pentru prezență și a închis lucrările ședinței CRESC Centru.

Concluzii:

În cadrul ședinței CRESC Centru din data de 28 martie 2012 au fost luate următoarele decizii:

1. S-a aprobat Procesul Verbal al ședinței CRESC Centru din data de 7 decembrie 2011 – Hotărârea CRESC Centru nr. 1/28.03.2012
2. S-a aprobat Raportul de activitate al CRESC Centru pe anul 2011 - Hotărârea CRESC Centru nr. 2/28.03.2012

Întocmit,
Adriana Mureșan
Director Programare și Relații Publice

Data:
06.04.2012

Verificat,
Maria Ivan
Director OI ADR Centru

Avizat,
Simion Crețu
Director General ADR Centru

